

KOMUNIKAT NA TEMAT UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH FUNKCJONOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW W KRAJU I WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Wrzesień/październik 2013

1. Przegląd najważniejszych wydarzeń gospodarczych we wrześniu 2013 r. wraz z głównymi trendami gospodarczymi.

Poniżej przedstawiony został skrót najważniejszych artykułów dotyczących trendów gospodarczych w Polsce oraz w krajach euro landu.

Nieoczekiwane 4 tys. etatów, czyli z pracą trochę lepiej

Gazeta Wyborcza, 18.09.2013

Zdaniem ekonomistów poprzedni miesiąc był jednym z najlepszych od 2007 r. pod względem zatrudnienia. GUS podał informację, iż w sektorze przedsiębiorstw pracowało 5 493,8 tys. osób, tj. o około 4,2 tys. etatów więcej niż przed miesiącem. Dane te wskazują na dalszą poprawę sytuacji w gospodarce, skłaniając przedsiębiorstwa do zwiększania popytu na pracę. Ponadto analitycy zwracają uwagę na pojawiające się symptomy ożywienia gospodarczego, które możliwe jest m.in. dzięki temu, iż nie ma presji płacowej (pracownicy nie domagają się podwyżek rozumiejąc trudną sytuację, a pensja średnia rośnie bardzo wolno).

Młody Europejczyk, czyli wykształcony bezrobotny

Gazeta Wyborcza, 18.09.2013

Bezrobotni poniżej 25 roku życia stanowią w Polsce 27,6 proc. ogółu bezrobotnych. (średnia dla UE to 23,3 proc.). Młodzi Europejczycy zgodnie narzekają na niedostosowanie systemu kształcenia do zapotrzebowania na rynku pracy. Dużym problemem jest ponadto brak poczucia bezpieczeństwa blokujący indywidualną przedsiębiorczość. Młodzi Litwini zasilają rzesze bezrobotnych, gdyż nie posiadają doświadczenia zawodowego. Dla młodych Słowaków największy problem stanowi brak zajęć praktycznych w szkołach, który utrudni im start na rynku pracy. Węgry zaś borykają się z problemem emigracji młodych- co druga osoba do 30 roku życia wyjeżdża z Węgier w poszukiwaniu możliwości zatrudnienia. Bezrobocie wśród młodych Polaków w głównej mierze wynika zaś z postawy osób wkraczających na rynek pracy, które za jedyną słuszną drogę do edukacji uznają studia i to zazwyczaj humanistyczne. Młodym Polakom brakuje również elastyczności i łatwości dostosowania się do zmieniających się wymogów rynku pracy.

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

Specjalne strefy ekonomiczne będą wchodzić do coraz mniejszych miejscowości.

Dziennik Gazeta Prawna 16.09. 2013

W ciągu najbliższych trzech lat specjalne strefy ekonomiczne zwiększą swój zasięg o jedną dziesiątą, obecnie zajmują powierzchnię 15,9 tys. ha. Największe plany w tym zakresie mają starachowicka, katowicka i wałbrzyska SSE. Do inwestycji w SSE zachęcają zwolnienia w podatku dochodowym czy z podatku od nieruchomości. W województwie warmińsko-mazurskim SSE zwiększy swój zasięg o 70 ha (Biskupiec, Hawa, Elbląg).

Gospodarka powoli się rozkręca

Rzeczpospolita 1.10. 2013

Według prognoz ekspertów wzrost PKB w III kw. 2013 r. wyniósł 1,6%, podczas gdy w II kw. br. 0,8%, zaś w I kw. zaledwie 0,5%. Przewidywania ekspertów mówią o wzroście PKB w całym roku 2013 o 1,3%. W ostatnich miesiącach najlepiej radził sobie przemysł, którego produkcja we wrześniu według analityków wzrosła o 7%. Gospodarka znajduje się obecnie na ścieżce ożywienia gospodarczego, które będzie postępować wraz z kolejnymi miesiącami. Prognozy na przyszły rok są jeszcze bardziej optymistyczne i zakładają wzrost PKB na poziomie 2,7%.

Upadają coraz większe firmy

Rzeczpospolita 1.10. 2013

W pierwszych dziewięciu miesiącach br. nastąpił kolejny, stopniowy wzrost liczby upadłości firm. Przedsiębiorstwa o obrotach ponad 50 mln zł stanowiły 13% bankrutów (w 2011r. – stanowiły one zaledwie 6%). Biorąc pod uwagę poziom zatrudnienia – 20% upadających przedsiębiorstw zatrudniało do 10 osób, 62% - od 10 do 20 osób, natomiast co 5 firma – zatrudniała ponad 100 osób. Najwięcej upadłości jest w branży budowlanej oraz w innych bezpośrednio z nią związanych, m.in. produkcja materiałów budowlanych, konstrukcji stalowych, prętów zbrojeniowych i wśród producentów maszyn. Rośnie także liczba upadłości w przetwórstwie metali, produkcji mebli oraz urządzeń elektrycznych. Według prognoz ekspertów w całym 2013 r. liczba upadłości wyniesie ok. 1 157, czyli o 31,9% więcej niż w 2012 r.

2. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w sierpniu 2013 roku, wyniosła 107,1 tys. osób i w stosunku do lipca br. spadła o 0,2 tys. osób, tj. o 0,2 %. W ujęciu rocznym, liczba bezrobotnych zwiększyła się o 5,0 tys. osób (4,9%).

Na przestrzeni dwóch tygodni września, liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie wzrosła o 670 osób, (tj. o 0,6%) i wyniosła 107 755 osób. W okresie rocznym, liczba osób bezrobotnych zwiększyła się o 4 441 osób (tj. 4,3%). Wzrost poziomu bezrobocia wystąpił w 18 powiatach, a największy w: braniewskim o 14,8% (593 osoby), nowomiejskim o 13,8% (454 osoby) oraz elbląskim o 11,0% (570 osób). Natomiast spadek poziomu bezrobocia nastąpił w powiatach: szczecińskim (o 9,9%, tj. 650 osób), iławskim (o 2,8%, tj. 121 osób) oraz piskim (o 1,8%, tj. 108 osób).

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, w sierpniu 2013 roku ukształtowała się na poziomie 20,2%, w kraju natomiast 13,0%. W odniesieniu do lipca 2013 r. wartość tego wskaźnika w województwie utrzymała się na tym samym poziomie, natomiast w kraju spadła o 0,1 pkt. proc. W sierpniu 2013 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 7,2 pkt. proc., co oznacza, iż był wyższy o 0,1 pkt. proc. jak w lipcu 2013 roku oraz o 0,2 pkt. proc. jak w czerwcu br.

W porównaniu do lipca 2013 r. największy spadek wskaźnika stopy bezrobocia odnotowano w województwach: łódzkim, pomorskim i zachodniopomorskim (po 0,2 pkt. proc.). Natomiast w: lubuskim i świętokrzyskim stopa bezrobocia zwiększyła się o 0,1 pkt. proc.

W ujęciu rocznym, tj. w odniesieniu do sierpnia 2012 r. stopa bezrobocia wzrosła we wszystkich województwach, natomiast w największym stopniu w: mazowieckim (o 1,0 pkt. proc.) i śląskim (o 0,9 pkt. proc.), a w najmniejszym - w województwie zachodniopomorskim (o 0,1 pkt. proc.) i lubuskim (o 0,2 pkt. proc.).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2013 roku w województwie warmińsko- mazurskim wyniosło 136,0 tys. osób i spadło o 0,8 % w stosunku do analogicznego okresu 2012 roku. W porównaniu do sierpnia 2012 roku zatrudnienie najbardziej zmalało min. w budownictwie (o 12,0%), pozostałej działalności usługowej (o 9,2%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,7%). Natomiast w ujęciu rocznym największy wzrost zatrudnienia nastąpił w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 79,3%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 2,1%).

**Tabela 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys.
(sierpień 2012- sierpień 2013)**

Wyszczególnienie	sierpień 2012	sierpień 2013
Ogółem	137,2	136,0
Przemysł	78,2	76,4
w tym przetwórstwo przemysłowe	71,6	69,7
Budownictwo	14,8	13,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	20,9	19,7
Transport i gospodarka magazynowa	4,9	5,0
Zakwaterowanie i gastronomia	2,9	2,9
Informacja i komunikacja	0,9	0,9
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	2,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,1	2,0
Administrowanie i działalność wspierająca	4,6	8,3

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

3. Kursy Walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w sierpniu 2013 roku, wyniósł 317,67 zł/100 USD i spadł w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,8%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w sierpniu 2013 roku, wyniósł 422,95 zł/100 EUR, i zmniejszył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,2%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w sierpniu 2013 roku, wyniósł 342,76 zł/100 CHF, i obniżył się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,9%.

Stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego w sierpniu br. nie uległy zmianie w stosunku do obowiązujących od 4 lipca 2013r. i wyniosły: stopa referencyjna- 2,50% w skali rocznej; stopa lombardowa- 4,0% w skali rocznej; stopa depozytowa- 1,0% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli- 2,75%.

W sierpniu 2013 r. sytuacja społeczno-gospodarcza kraju przedstawiała się następująco:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w sierpniu 2013 roku, wyniosła 2 083,2 tys. i w porównaniu do lipca br., zmniejszyła się o 0,5%, natomiast w skali roku zwiększyła się o 6,0% (tj. o 118,5 tys.);
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w sierpniu 2013 r. wyniosła 13,0% i obniżyła się o 0,1 pkt. proc. do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do sierpnia roku 2012 – była wyższa o 0,6 pkt. proc;
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. wyniosło 5 493,8 tys. osób i zmniejszyło się o 0,5% w stosunku do notowanego przed rokiem (w lipcu br. zanotowano spadek o 0,7%). Największy spadek zatrudnienia odnotowano m.in. w budownictwie (o 8,0%); wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,2%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,2%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%). Wzrost zatrudnienia zanotowano natomiast m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,6%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 4,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,2%), oraz informacji i komunikacji (o 2,7%).
- W okresie styczeń - sierpień 2013 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 777,68 zł i w stosunku do tego samego okresu 2012 roku, wzrosło o 2,6%. Wzrost płac odnotowano w większości sekcji, zaś największy w następujących: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 5,8%).

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

W sekcji górnictwo i wydobywanie oraz budownictwo przeciętne płace kształtowały się na podobnym poziomie jak przed rokiem;

- W samym miesiącu sierpniu 2013 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 760,45 zł, czyli o 2,0% więcej niż przed rokiem;
- W sierpniu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były o 0,3% niższe niż przed miesiącem. Najwyższy wpływ na poziom tego wskaźnika miały spadki cen żywności oraz odzieży i obuwia, które obniżyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,28 pkt. proc. oraz 0,12 pkt. proc.;
- Wydatki budżetu państwa w okresie styczeń – sierpień 2013 r. ukształtowały się na poziomie 207 718,0 mln zł (62,0 % kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2013 r.), dochody – 180 933,9 mln zł (60,4%). Deficyt ukształtował się na poziomie 26 784,1 mln zł, co stanowiło 75,3% planu.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur w sierpniu 2013 roku:

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2013 r. wyniosło 3 037,19 zł. i do analogicznego okresu 2012 roku, wzrosło o 2,3%. W porównaniu do sierpnia 2012 roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 17,2%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 11,0%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 7,0%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,7%), budownictwie (o 1,8%), administrowaniu i działalności wspierającej oraz transporcie i gospodarce magazynowej (po 1,3%).

Tabela 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł.

Wyszczególnienie	sierpień 2012	sierpień 2013
Ogółem	2 967,86	3 037,19
Przemysł	3 030,39	3 161,01
w tym przetwórstwo przemysłowe	2 984,73	3 120,13
Budownictwo	3 191,77	3 134,80
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 585,54	2 653,48
Transport i gospodarka magazynowa	2 722,68	2 687,70
Zakwaterowanie i gastronomia	2 467,81	2 556,26
Informacja i komunikacja	3 845,84	3 956,20
Obsługa rynku nieruchomości	3 410,80	3 651,01
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3 362,26	3 399,75
Administrowanie i działalność wspierająca	1 942,10	1 916,16

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, w sierpniu 2013 r. wyniosła 251,4 mln zł i była o 19,8% niższa niż w sierpniu ub. roku i o 0,8 % wyższa niż przed miesiącem.

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
 tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

- Produkcja budowlano – montażowa, w cenach bieżących, w sierpniu 2013 r. ukształtowała się na poziomie 157,1 mln zł i stanowiła 62,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano – montażowa zmniejszyła się o 10,8%, natomiast w stosunku do sierpnia ubiegłego roku - o 23,1%.
- Produkcja sprzedana przemysłu, w sierpniu br. osiągnęła wartość 2 292,6 mln. zł i była o 0,8% wyższa niż w sierpniu ub. roku. Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 12,7%) i przetwórstwie przemysłowym (o 0,8%). Spadek odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 16,9%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,2%).

DYREKTOR
mgr inż. Edzistaw Szczepkowski

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w sierpniu 2013 r. Główny Urząd Statystyczny; 23.09.2013.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w sierpniu 2013, Nr 8/2013. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 24.09.2013r.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
 ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
 tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl